BESCHRIJVING

VAN

TRINGA LEUCOPTERA.

DOOR

G. F. Westerman.

(Met eene Afbeelding.)

Wij hebben gemeend aan de wetenschap eene dienst te bewijzen, door deze merkwaardige, aan de meeste natuuronderzoekers slechts bij naam bekende soort nog eens af te beelden en uitvoerig te beschrijven.

Men vindt het eerst van haar gewag gemaakt bij LATHAM in zijne *Synopsis*, III, 1, p. 172, N°. 14, pl. 82, onder den naam van *White-winged Sandpiper*. GMELIN, Linné, Syst. nat., 13de uitgaaf, I, p. 678, N°. 35, noemde haar *Tringa leucoptera*. J. R. FORSTER, die haar, tijdens de reis van COOK, voor het eerst ontdekte, had haar in zijne aanteekeningen *Tringa pyrrhetraea* genoemd; maar daar zijn arbeid eerst in 1844 door den beroemden LICHTENSTEIN uitgegeven werd, zoo neemt deze naam tegenwoordig onder de Synonyma der soort plaats. FORSTER geeft voor het overige, (zie bovengemelden arbeid: *Descriptiones animalium*, etc. Berolini 1844, 8°., blz. 174, N°. 156), eene uitvoerige beschrijving der soort en verhaalt, dat zij aan de beekjes van het eiland O Taïti aangetroffen en door de inboorlingen *Teetee* genoemd wordt.

Deze soort is eene der zeldzaamste in de verzamelingen. Het eenige voorwerp, dat wij gelegenheid hadden te onderzoeken, bevindt zich tegenwoordig in de prachtige verzameling vogelen van het Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden. Het is afkomstig uit het kabinet van onzen beroemden landgenoot, den Heer C. J. TEMMINCK, die het mij goedgunstig ter beschikking heeft gesteld voor het bewerken dezer korte verhandeling.

Het blijkt reeds bij eene oppervlakkige beschouwing, dat deze vogel door zijn geheel voorkomen eenigzins, door zijne kleur en lange teenen, vooral de achterteen, in het oog loopend, van de overige strandloopers, tot welke men hem heeft geplaatst, afwijkt; en dat hij eene zekere toenadering vertoont tot de familie der waterhoenderen *(Gallinulae)*. Bij laatstgenoemden is intusschen de voetwortel steeds krachtiger, vooral naar onder, en de bek is nooit zoo teêr als bij onze *Tringa leucoptera*. Het schijnt ons om die reden toe, dat deze soort inderdaad, ofschoon als een afwijkende vorm, onder de familie der strandloopers *(Tringae)* dient gerangschikt te worden. Volmaakte opheldering over dit vraagpunt zal men echter eerst

dan verkrijgen, wanneer er bijzonderheden bekend zijn over de zeden en het verblijf van dezen vogel, die hetzij door zijne zeldzaamheid, hetzij door zijne levenswijze, aan de vorschende blikken der meeste natuurkundige waarnemers onttrokken bleef.

Het door ons onderzochte voorwerp biedt de volgende bijzonderheden aan:

Geheele lengte	0,170 Ned. el.
Lengte des vleugels	0,115 »
— van den staart	0,051 »
— — — bek	0,020 »
— — — voetwortel	0,030 »
— der middelste teen met den nagel	0,028 »
— — buitenteen	0,023 »
— — binnenteen	0,021 »
— — achterteen	0,010 »
— van het naakte gedeelte des scheenbeens	0,012 »
Dikte des voetwortels	0,003 »
Hoogte des snavels aan zijnen wortel	0,004 »
Breedte	0,004 »

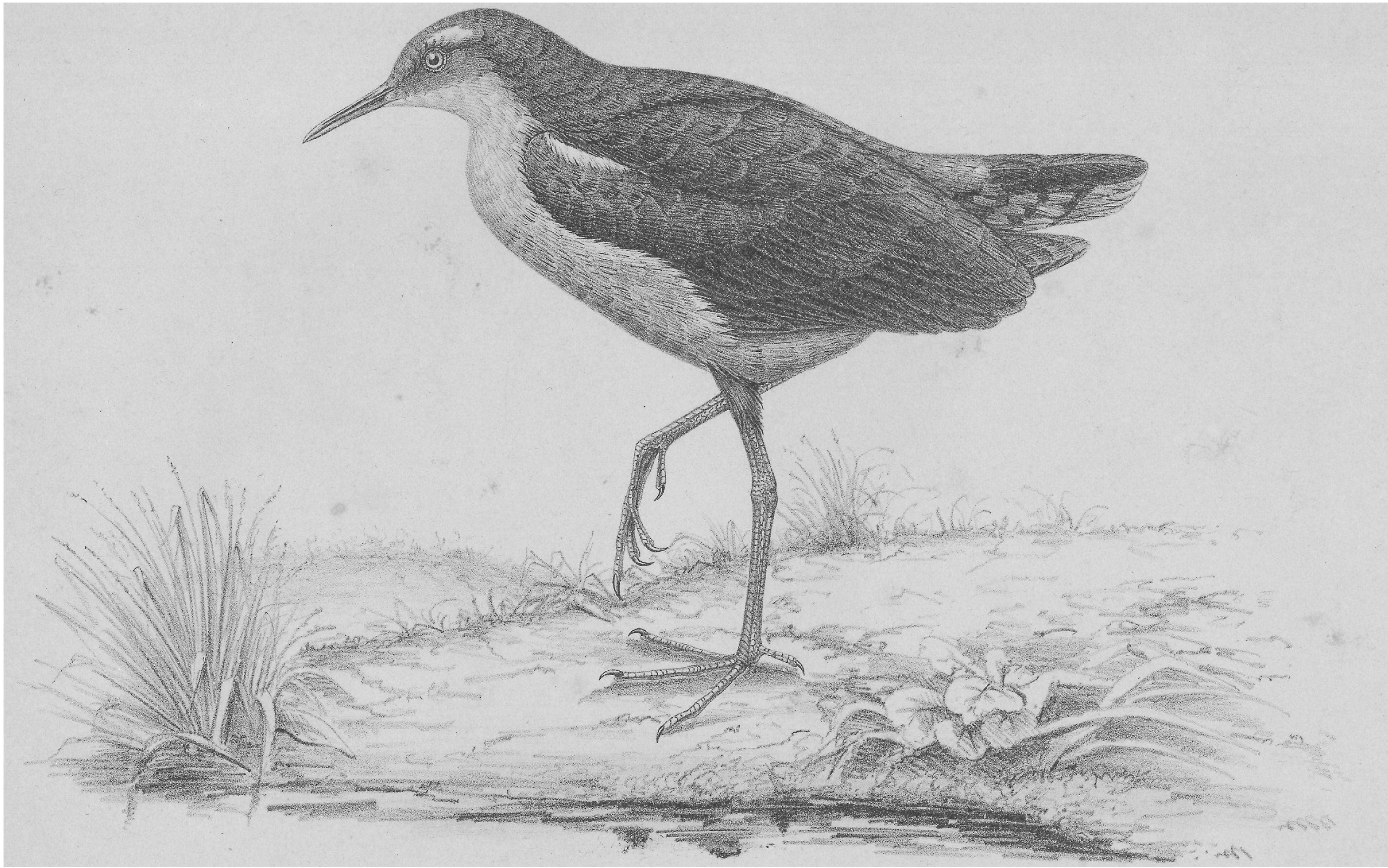
De bek is zoo flaauw gekromd, dat hij bijkans regt schijnt, aan den wortel even hoog als breed, van voren een weinig breeder dan hoog en in het algemeen stomp priemvormig. De bovensnavel is, zoo als gewoonlijk, met eene lange vore voorzien. De neusgaten hebben den vorm eener lange zijdelingsche spleet, welke aan den wortel des snavels begint.

De vleugels reiken niet geheel tot aan het einde van den staart. De tweede en derde slagpen zijn van gelijke lengte en de langste van allen. De vierde is slechts 0,003 en de eerste 0,004 korter dan de tweede of derde. De punt des vleugels reikt om 0,012 over de langste slagpennen der tweede orde heen.

De staart bestaat uit twaalf pennen en is een weinig afgerond.

De achterteen staat om 0,003 hooger dan de zool van den voet. De teenen zijn van boven met schilden bedekt. Men ziet langs de voorzijde des voetwortels eene reeks breede schilden; maar de schilden der achterhelft van den voetwortel zijn op het midden van dit beenstuk grootendeels gedeeld, en worden op het ondergedeelte allengskens kleiner. Men ontwaart ook aan de voor- en achterzijde van het naakte gedeelte der schenen eene reeks schilden, grooter dan die welke het overige gedeelte van dit beenstuk bekleeden.

De kleuren van dezen vogel zijn zeer eenvoudig. De kop van boven en op de zijden, de achterhelft van den hals, de mantel en de bovenzijde der vleugels zijn donkerbruin, met uitzondering van twee paar witte vlekken, van welke de eerste boven het oog en de streek van het oor, de andere aan het vooreinde der vleugels, digt onder de schoudervederen, staat. De geheele bovenzijde van den vogel, de achterrug en de staart zijn roodachtig ros; maar deze kleur is op de keel zeer bleek en witachtig; de staartpennen zijn met drie of vier zwarte dwarsstrepen voorzien; de twee middelste staartpennen zijn geheel donkerbruin met eene roodbruine punt, en de groote boven-dekvederen van den staart zijn tevens donkerbruin met groote roodbruine vlekken. De slagpennen zijn op de onderzijde vaal bruin, en de dekvederen van de onderzijde des vleugels donkerbruin, maar een groot gedeelte der groote dekvederen is rosbruin, terwijl de kleinere voorste wit van kleur zijn. De snavel is bij het opgezette voorwerp donkerbruin van kleur, en de pooten vertoonen eene in het groenachtige trekkende leikleur.

TRINGA LEUCOPTERA.